

Spis treści

Wstęp	7
1. Filozofia farmacji jako dział filozofii	9
2. Związek filozofii farmacji z prawem	12
3. Alternatywna farmacja	18
4. Misja aptekarzy	21
5. Aptekarze w dobie globalizacji	30
6. Wartość tradycji polskiego aptekarstwa	36
7. Niepokojąca komercjalizacja	42
8. Prawo a moralność	48
9. Zagadnienie etyki uniwersalnej	56
10. Tolerancja	63
11. Kodeks honorowy aptekarza	68
12. Wyróżnik człowieczeństwa	80
13. Wąskospecjalistyczna edukacja	83
14. Aptekarz – zawód zaufania publicznego	88
15. Mądrość Dalekiego Wschodu	92
16. Znaczenie filozofii farmacji	95
17. Aptekarze jako mniejszość	99

Wstęp

Zycie i zarazem zdrowie człowieka, to jedna z wartości, którą można uznać za niemal uniwersalną. Prawie każdy – wyłączając na przykład terrorystów, czy ludzi załamanych psychicznie, ogarniętych depresją – pragnie być zdrowy i długo żyć. Stąd płynie szczególne znaczenie, a nawet posłannictwo lekarzy i farmaceutów, jak również pielęgniarek.

Choroby należy traktować jako składnik ludzkiego życia. Każdy z nas jest, lub może stać się pacjentem. Jednakże należy pamiętać o słowach lekarza i zarazem filozofa Juliana Aleksandrowicza: nie ma nieuleczalnych chorób. A także słowa tego uczonego, że zdrowie ma dla pojedynczego człowieka taką samą wartość, co pokój dla ludzkości. Płyną stąd powinności wobec samego siebie i wobec innych.

By móc przewycięzać choroby, trzeba brać pod uwagę, że stanowimy jedność psychofizyczną. Wobec tego, wielkie znaczenie ma wiara w wyzdrowienie. Julian Aleksandrowicz sformułował XI przykazanie: „Nie trać nadziei” i uznał je za podstawowe.

Znaczenie porównywalne z nadzieją ma odnalezienie w sobie pasji życiowej, a więc czynienie czegoś znaczącego także dla innych. Prawidłowa hierarchia wartości, w tym dominacja ideałów jako kierunkowskazów, przynosi poczucie sensu życia oraz wewnętrznej harmonii i zarazem zdrowia. Warto też uświadomić sobie, że niezawodne jest poczucie radości płynącej z faktu własnego istnienia i że sprzyja ono zdrowiu.

Nie tylko medycyna, ale także farmacja odcięta od korzeni filozoficznych nie pełni właściwej dla siebie roli. Obserwowane w naszych czasach częste postawy konformistyczne – a więc odchodzenie od własnych przekonań ze względu na spodziewane korzyści – nie służą zdrowiu.

Pragnę wyjaśnić we wstępie, że zainicjowałam filozofię farmacji artykułami publikowanymi w „Czasopiśmie Aptekarskim” w latach 2001–2003. Byłam zapraszana jako konsultant w pracach nad nowelizacją Kodeksu Etyki Aptekarza w końcu lat dziewięćdziesiątych. Z inicjatywy Prezesa Naczelnej Rady Aptekarskiej wygłosiłam w 2002 roku wykład dla członków samorządu aptekarskiego na temat problemów aksjologicznych zawodu aptekarza. W senacie RP zabierałam głos w obronie aptekarzy. Byłam przewodniczącą Komitetu Międzynarodowej Nagrody Naukowej Aptekarzy, Producentów, Dystrybutorów, Hurtowni i „Czasopisma Aptekarskiego”.